

Osavuositkatsaus

1.1.–30.9.1999

Osavuosisikatsaus

1.1.–30.9.1999

- **Metson liikevaihto oli tammi-syyskuussa 2 315 miljoonaa euroa (1-9/98: 2 729 milj. e).**
- **Liiketappio oli 9 miljoonaa euroa (liikevoitto 171 milj. e), mihin sisältyy kertaluonteisia sulautumis- ja saneeraus-kustannuksia 14 miljoonaa euroa.**
- **Uusia tilauksia saatiin 2 372 miljoonan euron (2 589 milj. e) arvosta ja tilauskanta oli syyskuun lopussa 1 463 miljoonaa euroa (31.12.1998: 1 342 milj. e).**
- **Katsauskauden aikana tarkennettiin konsernin strategiaa painotuksia sekä tehtiin muutoksia konsernin johdossa.**

Markkinat

Metson markkinatilanne ja tuotteiden kysyntä jatkui vaatimatomana koko katsauskauden ajan ja oli heikko myös heinä-syyskuussa.

Paperiteollisuuden investointilama rajoitti edelleen paperiteknologian sekä automaatio- ja säätöteknologian tuotteiden kysyntää. Sen sijaan kuituteknologiassa levytekniikan tuotteiden kysyntä parani kolmannella neljänneksellä. Korvausinvestointien, prosessiosien uusintojen sekä varaosa- ja huoltopalveluiden kysyntä jatkui hyvänä.

Energia- ja kemianteollisuuden investoinnit olivat vähäisiä, mikä supisti automaatio- ja säätöteknologian tuotteiden kysyntää erityisesti Pohjois-Amerikan ja Aasian markkinoilla.

Rakennus- ja maanrakennusteollisuudelle toimitettavien murskainlaitteiden kysyntä jatkui hyvänä Euroopassa, mutta hiljensi Pohjois-Amerikassa katsauskauden aikana. Kaivosmurskainten kysyntä oli edelleen heikkoa kaikilla markkinoilla.

Euroopassa suuret hakkuumäärät pitivät yllä hyvää metsäkoneiden kysyntää, mutta Pohjois-Amerikassa metsäkoneiden kysyntä jatkui heikkona katsauskauden loppupuolelle saakka, jolloin markkinoilla näkyi ensimmäisiä merkkejä kysynnän elpymisestä. Myös Kaakkois-Aasian ja Venäjän metsäkonemarkkinat kohentuivat.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Uusia tilauksia saatiin tammi-syyskuussa 8 prosenttia viime vuoden vastaavaa katsauskautta vähemmän eli 2 372 miljoonan

euron arvosta (1-9/98: 2 589 milj. e). Kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueen saatujen tilausten määrä laski 11 prosenttia viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna lähinnä paperiteknologian tilausten supistumisen vuoksi. Automaatio- ja säätöteknologian uusien tilausten määrä laski 4 prosenttia ja koneteknologian 7 prosenttia viime vuoden vastaavasta katsauskaudesta erityisesti metsäkonetilausten vähennytyä. Metson tilauskanta oli syyskuun lopussa 1 463 miljoonaa euroa (1 520 milj. e).

Liikevaihto

Metson tammi-syyskuun liikevaihto oli 2 315 miljoonaa euroa (2 729 milj. e). Konsernin liikevaihdosta 48 prosenttia kertyi kuitu- ja paperiteknologian, 18 prosenttia automaatio- ja säätöteknologian ja 34 prosenttia koneteknologian toimituksista.

Liikevaihto laski 15 prosenttia viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna, erityisesti paperiteknologian sekä metsäkoneiden toimitusmäärien vähennytyä huomattavasti.

Tammi-syyskuussa 55 prosenttia liikevaihdosta tuli Euroopasta, 28 prosenttia Pohjois-Amerikasta, 9 prosenttia Aasian ja Tyynenmeren alueelta, 5 prosenttia Etelä-Amerikasta ja loput 3 prosenttia muualta maailmasta.

Kannattavuus

Tammi-syyskuun liiketappio oli 9 miljoonaa euroa (liikevoitto 171 milj. e), mihin sisältyy sulautumisesta ja saneeruksesta johtuvia kertaluonteisia kuluja 14 miljoonaa euroa. Kannattavuus oli heikompi kaikilla liiketoiminta-alueilla viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna. Kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueella jatkojalostuskoneita valmistava Converting ja kartonkikoneyksikkö olivat selvästi tappiollisia. Myös paperikoneliiketoiminnan kannattavuus heikkeni huomattavasti.

Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja oli 12 miljoonaa euroa negatiivinen (171 milj. e positiivinen). Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät saatuja osinkoja 8 miljoonaa euroa ja valuuttakurssivoittoja 7 miljoonaa euroa. Katsauskauden nettotulos ilman satunnaiseriä oli 12 miljoonaa euroa negatiivinen (122 milj. e positiivinen). Tulos osaketta kohti oli 0,09 euroa negatiivinen (0,90 e positiivinen). Sitoutuneen pääoman tuotto oli 2,0 prosenttia (15,7 %) ja oman pääoman tuotto oli 1,4 prosenttia negatiivinen (14,4 % positiivinen).

Veroina on kirjattu katsauskauden tulosta vastaavat verot.

Rauman ja Valmetin laskentaperiaatteiden yhdenmukaistamisesta aiheutuneista tulosvaikutteisista eristä satunnaisiin tuot-toihin kirjattiin 23 miljoonaa euroa ja satunnaisiin kuluihin 19 miljoonaa euroa.

Investoinnit sekä yritysostot ja -myynnit

Bruttoinvestoinnit yritysostot mukaan lukien olivat 106 miljoonaa euroa (110 milj. e).

Kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueelle ostettiin saksalaisen Eduard Küsters Maschinenfabrik GmbH & Co. KG:n kuitulevyjen puristindivisioonaa kesällä tehdyn aiesopimuksen mukaisesti. Divisioonan liikevaihto oli noin 23 miljoonaa euroa vuonna 1998.

Katsauskauden jälkeen lokakuussa kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueella vahvistettiin hankkimalla saksalainen Kvaerner Panel Systems GmbH. Yhtiön liikevaihto oli 45 miljoonaa euroa vuonna 1998. Lokakuussa tehtiin sopimus myös yhdysvaltalaisen Centric-liiketoiminnan ostamisesta täydentämään konsernin murskainryhmän seuloja ja murskaimia. Centricin liikevaihto vuonna 1998 oli noin 40 miljoonaa euroa. Metso Oyj:n osakkeita on tarkoitus käyttää kauppahinnan maksuun. Kauppa vaatii vielä Yhdysvaltojen kilpailuviranomaisten hyväksynnän.

Lokakuussa Metso sopi alustavasti Oy Scan-Auto Ab:n 50 prosentin osuutensa myymisestä yhtiön toiselle omistajaosapuolelle, ruotsalaiselle Scania AB:lle. Kauppahinta on 22,7 miljoonaa euroa.

Henkilöstö

Metson palveluksessa oli syyskuun lopussa 22 345 henkilöä (23 489). Henkilöstömäärä väheni eniten paperiteknologian liiketoimintaryhmässä.

Rahoitus

Metson liiketoiminnan kassavirta oli 10 miljoonaa euroa negatiivinen (58 milj. e positiivinen). Indonesialaiselle APRIL-ryhmälle viivästyneissä toimituksissa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden kolmannella neljänneksellä. Metson korolliset nettovelat olivat yhteensä 417 miljoonaa euroa (197 milj. e). Nettovelkojen suhde omaan pääomaan eli nettovelkaisuusaste oli 36,5 prosenttia (16,9 %). Konsernin omavaraisuusaste oli 42,4 prosenttia (43,3 %).

Osakkeet

Metso Oyj:n osakkeiden noteeraus alkoi 1.7.1999 Helsingin ja New Yorkin pörseissä. Metso Oyj:n osakkeita vaihdettiin Helsingin Pörssissä heinä-syyskuussa 8,2 miljoonaa kappaletta, mikä vastasi 95,2 miljoonan euron vaihtoa. Osakkeen hinta 30.9.1999 oli 10,61 euroa. Korkein noteeraus oli 13,10 euroa ja alin 10,50 euroa. Yhtiön markkina-arvo 30.9.1999 oli 1 441 miljoonaa euroa. New Yorkin pörssissä vaihto oli 2,6 miljoonaa dollaria. ADS-todistuksen hinta 30.9.1999 oli 11,50 dollaria. Ylin kurssi oli 13,13 ja alin 11,00 dollaria. Yksi ADS-todistus vastaa yhtä osaketta.

Rauma Oyj:n osakevaihto Helsingin Pörssissä tammi-kesäkuussa oli 12,8 miljoonaa kappaletta, mikä vastasi 143,2 miljoonan euron vaihtoa. Valmet Oyj:n osakevaihto Helsingin Pörssissä tammi-kesäkuussa oli 14,9 miljoonaa kappaletta, mikä vastasi 154,2 miljoonan euron vaihtoa.

Metso Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous 18.8.1999 valtuutti yhtiön hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

voitonjakokelpoisilla varoilla enintään se määrä, jonka yhteenlaskettu nimellisarvo vastaa 5 prosenttia yhtiön osakepääomasta osakkeiden hankintahetkellä. Omia osakkeita on tarkoitus käyttää vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai investointien rahoittamisessa. Metson hallitus päätti 30.9.1999 hankkia yhtiön omia osakkeita Helsingin Pörssin välityksellä enintään 6 790 863 kappaletta. Osakkeiden osto vähentää yhtiön voitonjakokelpoista omaa pääomaa, jonka kokonaismäärä emoyhtiössä oli 412 miljoonaa euroa 1.7.1999. Yhtiö oli hankkinut omia osakkeita 4.11.1999 mennessä yhteensä 1 697 100 kappaletta 18,2 miljoonan euron arvosta.

Vuosi 2000

Metson vuosi 2000 -valmiushanke eteni suunnitelmien mukaisesti. Keskeiset muutokset, päivitykset ja toiminnan jatkuvuuden varmistussuunnitelmat tehtiin elokuun loppuun mennessä. Vuosi 2000 -hankkeiden vaatimia toimenpiteitä jatketaan kuitenkin kuluvan vuoden loppuun saakka. Myös toiminnan jatkuvuuden varmistussuunnitelmia päivitetään jatkuvasti.

Vuosi 2000 -projektin ei arvioida aiheuttavan merkittäviä kustannuksia Metsolle, eikä sillä uskota olevan olennaisen haitallista vaikutusta Metson liiketoimintaan tai toiminnan tulokseen. Arvioiduista 12,5 miljoonan euron kokonaiskustannuksista noin 5,5 miljoonaa euroa kirjattiin vuoden 1998 loppuun mennessä ja noin 4,5 miljoonaa euroa tammi-syyskuussa 1999. Kustannusten kertyminen on hidastunut ja kokonaiskustannusten ennakoidaan jäävän alle arvioidun tason.

Saneeraustoimet

Rauman ja Valmetin sulautuminen tuli voimaan 1.7.1999. Ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi 18.8.1999 konsernin uudeksi nimeksi Metso Oyj:n.

Liiketoimintojen integrointi jatkui suunnitellusti. Konsernihallinnon toiminnot yhdistettiin ja päällekkäisyydet purettiin. Liiketoiminta-alueilla jatkettiin jakeluverkoston, hallinnon ja tuotannon päällekkäisyyksien purkua. Päällekkäisten myyntiyhtiöiden vähentämistarve on yhteensä 32 konttoria.

Konsernissa jatkettiin sopeuttamistoimenpiteitä markkinatilanteen, heikon tuloskehityksen ja liiketoimintojen rakenteen vaatimien muutosten vuoksi. Näiden sekä sulautumisesta johtuvien toimenpiteiden seurauksena Metso vähentää henkilöstöään yhteensä arviolta 2000 henkilöllä vuoden 2000 loppuun mennessä. Vähennyksiä koskevia yhteistoimintaneuvotteluja käytiin katsauskauden aikana ja niitä jatketaan vuoden loppuun saakka.

Arvioidut sulautumisen synergiaedut, markkinatilanteeseen sopeutumisen ja rakennemuutosten tuomat hyödyt ovat vuositasolla yli 100 miljoonaa euroa. Valtaosa synergiaeduista muodostuu kustannussäästöistä ja realisoituu kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueella. Synergiaedut ja kustannussäästöt arvioidaan saavutettavan täysimääräisinä vuonna 2001. Sulautumisesta ja rakennemuutoksista aiheutuvat kertakustannukset, arviolta 60 miljoonaa euroa, kirjataan kuluiksi kuluvan vuoden toisen vuosipuoliskon aikana. Heinä-syyskuussa näistä kirjattiin 14 miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset.

Strategiset linjaukset

Metso määritteli tulevaksi strategiseksi suunnakseen keskittymisen prosessiteollisuutta palveleviin liiketoiminta-alueisiin.

Konsernin merkittävimmät asiakasteollisuudet ovat sellu- ja paperiteollisuus sekä rakennus- ja maanrakennusteollisuus. Muita keskeisiä asiakastoimialoja ovat kaivosteollisuus sekä energia- ja kemianteollisuus.

Konsernin liiketoiminta keskitetään kolmelle liiketoiminta-alueelle, jotka ovat kuitu- ja paperiteknologia, automaatio- ja säätöteknologia sekä kivenmurskaus. Muut liiketoiminnot joko tuottavat palveluja ydintoiminnalle tai niiden uskotaan tarjoavan uusia liiketoimintamahdollisuuksia tulevaisuudessa.

Konsernin tärkein strateginen tavoite on terve kasvu erityisesti sisäisten innovaatioiden ja yritysostojen kautta. Kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueella tavoite on kannattavuuden ratkaiseva parantaminen, johon pyritään avainteknologian vahvistamisen sekä uuden asiakaslähtöisen palvelukonseptin kehittämisen avulla. Kivenmurskainliiketoimintaa kasvatetaan tasapainottamaan konsernin rakennetta ja tasaamaan syklistä. Automaatio- ja säätöteknologian osaaminen luo puolestaan edellytykset konsernin sisäiselle kasvulle ja uusien, tulevaisuuden liiketoiminta-alueiden kehittämiselle.

Metsossa arvioidaan ydinalueiden ulkopuolelle jäävien liiketoimintojen sopivuutta ja muita mahdollisia vaihtoehtoja. Tähän perustuen metsäkoneita valmistavan Timberjack-ryhmän myyntiä ryhdyttiin selvittämään katsauskauden aikana.

Muutoksia konsernin johdossa

Katsauskauden aikana konsernin ylimmässä johdossa tehtiin muutoksia. Metson operatiivisen johtamisen selkeyttämiseksi konsernissa päätettiin 1.10.1999 alkaen siirtyä yhden ylimmän johtajan järjestelmään, minkä jälkeen Heikki Hakala jatkoi konsernin toimitusjohtajana. Pääjohtaja Matti Sundberg jätti johtamiseen liittyvät tehtävät yhtiössä 1.10.1999 alkaen, mutta jatkaa Metso Oyj:n hallituksen jäsenenä ja Senior Advisorina.

Syyskuussa konsernille valittiin kahdeksanjäseninen johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja Heikki Hakala. Muut jäsenet ovat Sakari Tamminen, johtoryhmän varapuheenjohtaja ja konsernin talous- ja rahoitusjohtaja, Arto Aaltonen, automaatio- ja säätöteknologian liiketoiminta-alueen (Neles Automation) toimitusjohtaja, Markku Karlsson, konsernin teknologiajohtaja, Harri Luoto, konsernin lakiasiainjohtaja, Jyrki Mustaniemi, konsernin asiakas- ja yhteiskuntasuh-teista vastaava johtaja, Juhani Pakkala, kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueen (Valmet) toimitusjohtaja, Olli Vaartimo, koneteknologian liiketoiminta-alueen ja Nordberg-ryhmän toimitusjohtaja.

KUITU- JA PAPERITEKNOLOGIA

Kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alue (Valmet) kehittää, suunnittelee ja valmistaa prosesseja, koneita ja laitteita sellu-, paperi-, rakennuslevy- ja pakkausteollisuudelle. Liiketoiminta-alue kattaa tuotteet puunkäsittelylaitteista rullanpakkaukseen ja rakennuslevyjen valmistukseen sekä paperin ja pakkausmateriaalien jatkojalostuskoneisiin. Liiketoiminta-alue on jaettu paperiteknologian, kuituteknologian ja huoltopalveluiden liiketoimintaryhmiin. Yhdessä automaatio- ja säätöteknologian kanssa se tarjoaa ainutlaatuisia prosessiratkaisuja asiakkailleen. Huolto- ja varaosapalvelut ovat olennainen osa liiketoimintaa.

Liiketoiminta-alueen tammi-syyskuun liikevaihto laski 22 prosenttia viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna ja oli 1 138 miljoonaa euroa (1 460 milj. e). Liikevaihdon lasku johtui jo pitkään erittäin huonona jatkuneesta markkinatilanteesta ja erityisesti isojen projektitilausten vähentymisestä vuoden 1998 aikana. Liikevaihdon supistuminen oli voimakkainta paperiteknologian liiketoimintaryhmässä. Heikentyneen kysynnän vuoksi kapasiteetin käyttöaste laski. Syyskuun lopussa uusintojen osuus kuitu- ja paperiteknologian liikevaihdosta oli vajaa puolet ja huollon noin neljännes.

Liiketappio oli 25,6 miljoonaa euroa (liikevoitto 81,3 milj. e), mihin sisältyy kertaluonteisia kuluja 4,6 miljoonaa euroa. Paperiteknologian liiketoimintaryhmä teki tappiota ja myös kuituteknologian kannattavuus heikkeni verrattuna viime vuoden vastaavaan katsauskauteen. Paperiteknologian jatkojalostuskoneita valmistava Converting oli yhä selvästi tappiollinen, ja kartonkikoneiden kannattavuus jatkui heikkona. Myös paperikoneiden kannattavuus laski selvästi. Huoltopalveluita lukuunottamatta kannattavuutta heikensi edelleen toimitusmäärien merkittävä lasku ja kireä hintakilpailu.

Kuitu- ja paperiteknologian tuotteiden kysyntä oli edelleen vaimeaa sellu- ja paperiteollisuuden vähäisten investointihankkeiden ja Aasian markkinoiden heikon kysynnän vuoksi. Euroopan markkinoilla kysyntä vilkastui hieman. Muusta suhdanteesta poiketen pehmopaperikoneiden kysyntä jatkui hyvänä sekä Euroopassa että Aasiassa. Paperitehtaiden käyttöasteet paraniivat jonkin verran ja joidenkin paperilajien hinnat vahvistuivat hieman. Markkinasellun hinta jatkoi lievää nousuaan myös kolmannella neljänneksellä.

Uusia tilauksia saatiin 11 prosenttia viime vuoden vastaavaa katsauskauteen vähemmän eli 1 155 miljoonan euron (1 298 milj. e) arvosta. Kuituteknologian tuotteiden tilausmäärät kasvoivat viidenneksellä viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna lähinnä levytekniikan ja mekaanisen massan laitetilausten ansiosta. Paperiteknologian uusien tilausten määrä sen sijaan laski selvästi. Tammi-syyskuussa saatiin 5 pehmopaperikoneen, 2 paperikoneen ja 2 kartonkikoneen tilaukset. Muut katsauskauden tilaukset olivat paperi-, kartonki- ja kuitulinjojen uusintoja, paperinjalostuskoneita sekä ilmajärjestelmiä. Jatkojalostuskoneiden kysyntä jatkui yhä heikkona. Pohjois-Amerikan markkinoilta saadut tilaukset painoutuivat edelleen koneuusintoihin. Liiketoiminta-alueen tilauskanta kasvoi 8 prosenttia vuoden lopun tilanteesta ja oli syyskuun lopussa 1 090 miljoonaa euroa (31.12.1998: 1 009 milj. e).

Elokuussa tehty noin 250 miljoonan euron aiesopimus paperinvalmistuslinjan toimittamisesta Italiaan ei sisälly tammi-syyskuun tilauskantaan.

Huoltopalveluiden kysyntä jatkui vilkkaana erityisesti Euroopassa ja toimitukset kasvoivat lähes 10 prosenttia viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna.

Kuitu- ja paperiteknologian liiketoiminta-alueelle ostettiin Eduard Küsters Maschinenfabrik GmbH & Co. KG:n kuitulevyjen puristindivisioonaa aiesopimuksen mukaisesti. Katsauskauden jälkeen lokakuussa hankittiin Kvaerner Panel Systems GmbH.

Liiketoiminta-alueella jatkettiin kustannusten karsintaa ja sulautumisesta johtuvien toimintojen päällekkäisyyksien purkua. Myyntikonttoreiden yhdistäminen vähentää konttoreiden määrää 12:lla.

Henkilöstön vähennystarpeeksi arvioitiin 1 200 henkilöä, mistä suurin osa on seurausta toiminnan sopeuttamisesta ja raken-

nemuutoksista. Henkilöstövähennykset koskevat kaikkia suurempia yksiköitä Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Suomessa ja Ruotsissa toteutettavista järjestelyistä on jo pääosin sovittu. Merkittävimmät muutokset tapahtuvat kartonkikoneiteollisuuden, jonka uudelleenorganisointisuunnitelmat saatiin katsauskauden aikana lähes valmiiksi.

AUTOMAATIO- JA SÄÄTÖTEKNOLOGIA

Automaatio- ja säätöteknologian liiketoiminta-alue (Neles Automation) kehittää, suunnittelee ja toimittaa prosessiteollisuuden automaatio- ja kenttä-säätöratkaisuja. Tärkeimmät asiakkaat ovat sellu- ja paperiteollisuus sekä muu prosessiteollisuus ja energiäteollisuus eli lähinnä voimantuotanto, öljynjalostus-, petrokemian- ja kemianteollisuus. Liiketoiminta-alue muodostuu viidestä divisioonasta: Field Controls toimittaa venttiilejä ja mittauslaitteita prosessien kenttä-säätöön ja mittaukseen. Paper Automation toimittaa paperintuotannon automaatio- ja informaatiojärjestelmiä. Control Systems toimittaa vastaavia järjestelmiä sellu-, energia- ja muulle prosessiteollisuudelle. Sage Systems toimittaa öljyn ja kaasun sekä sähkönsiirron kaukokäyttöjärjestelmiä ja Jamesbury automaatio- ja käsikäyttöisiä venttiilejä.

Tammi-syyskuun liikevaihto säilyi lähes samalla tasolla viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna ja oli 415 miljoonaa euroa (421 milj. e). Automaatiojärjestelmien ja kaukokäyttöjärjestelmien toimitukset kasvoivat, mutta kenttälaitteiden eli säätöventtiilien ja prosessimittausjärjestelmien toimitukset vähenivät. Kireä kilpailu ja alhainen kapasiteetin käyttöaste heikensivät kannattavuutta. Tammi-syyskuun liikevoitto laski selvästi viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna ja oli 8,2 miljoonaa euroa (13,7 milj. e), mihin sisältyy kertaluonteisia kuluja 1,2 miljoonaa euroa.

Sellu- ja paperiteollisuuden investointien vähäisyys heikensi automaatio- ja säätöteknologian tuotteiden kysynnän kasvua. Myös energia- ja kemianteollisuus siirsivät investointejaan. Automaatiojärjestelmien kysyntä oli hyvä Euroopassa ja säilyi vakaana myös Pohjois-Amerikassa. Suurin osa uusista kenttälaite-tilauksista saatiin Euroopasta. Aasian markkinoilla kysyntä jatkui heikkona. Uusia tilauksia saatiin 4 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden katsauskauden aikana eli 422 miljoonaa euron arvosta (439 milj. e). Tilaukanta vahvistui 9 prosenttia vuoden lopun tilanteesta ja oli syyskuun lopussa 209 miljoonaa euroa (31.12.1998: 192 milj. e).

Liiketoiminta-alueella jatkettiin sopeuttamistoimia ja sulautumisesta johtuvien päällekkäisten toimintojen purkua. Henkilöstön vähennystarve automaatio- ja säätöteknologiassa on noin 300 henkilöä. Aiemmin ilmoitetun mukaisesti myyntikonttoreiden yhdistäminen johtaa 20 myyntikonttorin sulkemiseen. Lisäksi automaatio- ja säätöteknologia yhdistää toimintonsa Pohjois-Amerikassa kustannustehokkuuden ja asiakaspalvelun parantamiseksi. Osa venttiilien valmistuksesta siirretään Shrewsburystä Yhdysvalloista Chihuahaan, Meksikoon, jossa Jamesbury-divisioonalla on jo sulkuventtiilien valmistusta.

Jakson aikana automaatio- ja säätöteknologia lanseerasi markkinoille uuden sukupolven tuotteen, nelesDNA:n, joka ver-

kottaa joustavasti kaikki automaatio- ja informaatio-toiminnot kentältä toimistoon yhdeksi kokonaisuudeksi. Perusajatuksena on vapaasti muovautuva, perinteiset järjestelmät korvaava dynaaminen sovellusverkko, joka kasvaa tehtaiden automaatio- ja informaatio-sovellustarpeiden mukaan. Innovaatio luo paremmat edellytykset kilpailla tehtaiden automaatio-toimituksista suurten toimittajien kanssa.

KONETEKNOLOGIA

Koneteknologian liiketoiminta-alue jakautuu neljään ryhmään: metsäkoneet (Timberjack), kivenmurskaimet (Nordberg), vaihteet ja komponentit sekä autonvalmistus (Valmet Automotive). Timberjack on maailman johtava metsäkonevalmistaja, jonka koneita käytetään puun kaadossa, kuljetuksessa ja lastauksessa. Nordberg on niin ikään omalla alallaan maailman johtavia valmistajia, joka on erikoistunut kiven ja muiden vastaavien materiaalien murskaukseen, jauhatukseen ja lajitteluun. Vaihteet ja komponentit -ryhmä on keskittynyt mekaanisten ja hydraulisten voimansiirtolaitteiden sekä koneenrakennuksen valmistus- ja asiantuntijapalveluihin. Valmet Automotive on erikoisautojen sopimusvalmistaja.

Metsäkoneiden liikevaihto laski 17 prosenttia 318 miljoonaa euroon (382 milj. e). Liikevaihdon lasku johtui toimitusmäärien vähentymisestä Pohjois-Amerikan markkinoilla. Liikevoitto oli 12,5 miljoonaa euroa (30,6 milj. e). Uusia metsäkonetilauksia saatiin 12 prosenttia viime vuoden katsauskauteen verrattuna eli 342 miljoonaa euron arvosta (389 milj. e). Metsäkoneer ryhmän kapasiteetin käyttöaste jäi alhaiseksi Pohjois-Amerikassa, missä tuotantoa jouduttiin supistamaan heikon markkinatilanteen vuoksi. Euroopassa metsäkoneiden kysyntä jatkui hyvänä, ja metsäkoneer ryhmän Euroopan tehtailla kapasiteetin käyttöaste oli hyvä. Merkittäviä tilauksia saatiin muun muassa Venäjälle ja Indonesiaan. Katsauskauden loppupuolella metsäkoneiden kysyntä alkoi elpyä myös Pohjois-Amerikan markkinoilla. Metsäkoneer ryhmä kasvatti markkinaosuuttaan kaikilla muilla markkina-alueilla Pohjois-Amerikkaa lukuunottamatta, missä markkinaosuus säilyi ennallaan. Tilaukanta vahvistui 78 prosenttia vuoden lopun tilanteesta ja oli syyskuun lopussa 80 miljoonaa euroa (31.12.1998: 45 milj. e).

Kivenmurskainten liikevaihto oli samalla tasolla viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna eli 345 miljoonaa euroa (344 milj. e). Liikevoitto oli 16 miljoonaa euroa (24 milj. e). Liikevoiton lasku johtui kaivostoimitusten vähäisestä määrästä ja kireästä hintakilpailusta. Uusia murskaintilauksia saatiin 5 prosenttia viime vuoden tammi-syyskuuta vähemmän eli 334 miljoonaa euron arvosta (351 milj. e). Rakennus- ja maanrakennusteollisuudelle toimitettavien murskainlaitteiden kysyntä kasvoi Euroopassa, mutta heikkeni jonkin verran Pohjois-Amerikassa. Liikuteltavien murskainlaitosten kysyntä kasvoi selvästi ja niiden arvioidaan lisäävän markkinaosuuttaan pitkällä aikavälillä. Kaivostuotteiden kysyntä jatkui vaatimattomana perinteisillä markkina-alueilla. Syyskuun lopun tilaukanta laski 5 prosenttia vuoden vaihteesta ja oli 87 miljoonaa euroa (31.12.1998: 92 milj. e). Katsauskauden jälkeen lokakuussa ostettiin yhdysvaltalainen Centric-liiketoiminta täydentämään murskainryhmän seuloja ja murskaimia.

Vaihteiden ja komponenttien liikevaihto kasvoi 11 prosenttia tammi-syyskuussa viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna ja oli 79 miljoonaa euroa (71 milj. e). Liikevaihdon nousu johtui tuuliturbiinivaihteiden ja pulverimetallurgisten komponenttien kasvaneista toimitusmääristä. Uusia tilauksia saatiin 4 prosenttia viime vuoden katsauskautta vähemmän eli 71 miljoonan euron arvosta (74 milj. e) huolimatta tuuliturbiinivaihteiden kasvaneista tilausmääristä.

Autonvalmistuksen liikevaihto laski 22 prosenttia 76 miljoonaan euroon (98 milj. e). Liikevaihdon supistuminen viime vuoden vastaavaan katsauskauteen verrattuna johtui vertailujaksoon sisältyneiden kokoonpanosopimusten päättymiseen liittyvistä tuloutuksista. Lisäksi liikevaihdon laskuun vaikutti kolmannelle neljännekselle ajoittunut investoinnista aiheutunut seisokki. Tammi-syyskuussa valmistettiin 24 439 autoa (23 689), joista suurin osa oli avoautoja. Toiminnan kannattavuutta heikensi kertaluonteisesti kolmannelle neljänneksellä kokonaan uuden kokoonpanolinjan rakentaminen ja sisäänajovaihe.

VUODEN 1999 TULOS

Tammi-syyskuun liiketulos oli katsauskauden loppuun mennessä toteutuneiden sulautumis- ja saneeraustoimenpiteiden aiheuttamien 14 miljoonaa euron kertaluonteisten kulujen jälkeen lievästi tappiollinen. Kertaluonteisia kuluja arvioidaan syntyvän vuonna 1999 kaikkiaan noin 60 miljoonaa euroa ja niiden arvioidaan tulevan katetuksi viimeisen neljänneksen liiketoiminnan tuloksella. Koko vuoden liiketuloksen arvioidaan siten jäävän nollassa tai lievästi tappiolliseksi.

Lisäksi on harkittu poistettavaksi ei-kassavaikutteisia tasearvoja siltä osin kuin niiden tuotto-odotukset ovat kyseenalaisia, kuten Converting-yksikön goodwill-arvo ja indonesialaiselle APRIL-ryhmälle viivästyneisiin toimituksiin liittyvä vaihto-omaisuuden tasearvo. Arvioitujen alaskirjausten yhteissumma tulee

tämän hetken käsityksen mukaan olemaan enintään 70 miljoonaa euroa.

Lähiajan näkymät

Metson markkinatilanteen ei odoteta merkittävästi muuttuvan loppuvuonna.

Sellu- ja paperiteollisuuden investointilaman arvioidaan edelleen rajoittavan kuitu- ja paperiteknologian sekä automaatio- ja säätöteknologian tuotteiden kysyntää vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä. Prosessin osien uusintojen sekä varaosa- ja huoltopalveluiden kysynnän uskotaan säilyvän kohtuullisen hyvänä.

Markkinasellun hinta on jatkanut nousuaan ja myös joidenkin paperilajien hinnat ovat hieman vahvistuneet. Tämän ei kuitenkaan uskota merkittävästi näkyvän kuitu- ja paperiteknologian tuotteiden kysynnässä aivan lähikuukausina. Sen sijaan pehmo-paperikoneiden ja levytekniikan kysynnän arvioidaan jatkuvan hyvänä.

Rakennus- ja maanrakennusteollisuuden investointien arvioidaan jatkuvan hyvänä Euroopassa ja odotetaan vilkastuvan myös Pohjois-Amerikan markkinoilla. Perusmetallien hinnat alkoivat vahvistua katsauskauden loppupuolella, minkä arvioidaan luovan paremmat edellytykset kaivosteollisuuden investoinneille ensi vuonna.

Metsäkoneiden kysynnän arvioidaan jatkuvan vahvana Euroopassa ja paranevan myös Pohjois-Amerikan markkinoilla vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Odotukset vuoden 2000 paremmasta kannattavuudesta ovat vahvistuneet meneillään olevien saneeraustoimien ja asiakasteollisuuksien parantuneiden näkyvien perusteella.

Marraskuussa 1999

Hallitus

KONSERNITULOSLASKELMA

(Osavuosisikatsaus on tilintarkastamaton)

	7-9/99	7-9/98	1-9/99	1-9/98	1-12/98
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Liikevaihto	732	816	2 315	2 729	3 695
Hankinnan ja valmistuksen kulut	- 547	- 590	- 1 735	- 1 987	- 2 696
Bruttokate	185	226	580	742	999
Myynnin, markkinoinnin ja hallinnon kulut	- 181	- 179	- 575	- 571	- 753
Liiketoiminnan kertaluonteiset kulut	- 14	0	- 14	0	0
Liiketulos	- 10	47	- 9	171	246
Rahoitustuotot ja -kulut	- 8	- 10	- 6	- 2	2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	1	0	3	2	3
Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja	- 17	37	- 12	171	251
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	4	0	- 2
Tulos ennen veroja	- 17	37	- 8	171	249
Välittömät verot	2	- 12	0	- 47	- 63
Vähemmistöosuus	0	- 1	0	- 2	- 2
Tilikauden tulos	- 15	24	- 8	122	184

KONSERNITASE

	30.09.99	30.09.98	31.12.98
	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Aineettomat hyödykkeet	253	235	224
Aineelliset hyödykkeet	641	626	635
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	226	207	194
Kattamaton eläkevastuu	0	14	12
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus	441	475	407
Saamiset	1 147	980	1 025
Rahat ja pankkisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset	209	285	301
Vastaavaa yhteensä	2 917	2 822	2 798
Osakepääoma	228	228	228
Muu oma pääoma	905	934	978
Vähemmistöosuus	9	10	10
Pitkäaikainen vieras pääoma	510	491	477
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 265	1 159	1 105
Vastattavaa yhteensä	2 917	2 822	2 798
Korollinen nettovelka			
Pitkäaikaiset korolliset lainat	485	410	412
Lyhytaikaiset korolliset lainat	241	166	161
Rahat ja pankkisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset	- 209	- 285	- 301
Muut korolliset saamiset	- 100	- 94	- 94
Yhteensä	417	197	178

KONSERNIN KASSAVIRTALASKELMA

	7-9/99 Milj. e	7-9/98 Milj. e	1-9/99 Milj. e	1-9/98 Milj. e	1-12/98 Milj. e
Liiketoiminta:					
Tilikauden tulos	- 15	24	- 8	122	184
Tilikauden voiton ja liiketoiminnan kassavirran oikaisuerät:					
Poistot	29	32	94	101	131
Voitot (-) ja tappiot (+) sijoituksista	- 4	0	- 4	- 9	- 9
Muut	- 8	9	3	7	- 9
Käyttöpääoman muutos	62	- 1	- 95	- 163	- 202
Liiketoiminnan kassavirta	64	64	- 10	58	95
Investointitoiminta:					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	- 20	- 34	- 68	- 86	- 133
Käyttöomaisuuden myynnit	3	5	8	21	28
Yritysostot	- 8	- 8	- 38	- 24	- 24
Tytär- ja osakkuusyhtiöiden myynnit	0	0	1	6	10
Osakemyynnit	9	0	9	25	40
Muut	- 4	1	- 5	4	0
Investointitoiminnan kassavirta	- 20	- 36	- 93	- 54	- 79
Rahoitustoiminta:					
Maksetut osingot	0	0	- 80	- 74	- 74
Ulkomaisten tytäryhtiöiden omien pääomien suojaus	0	0	4	- 1	- 1
Lainojen nostot ja lyhennykset, netto	- 33	- 12	89	50	55
Muut	- 1	1	- 7	- 1	- 1
Rahoitustoiminnan kassavirta	- 34	- 11	6	- 26	- 21
Rahojen ja lyhytaikaisten sijoitusten kurssimuutos	- 7	- 6	5	- 8	- 9
Rahojen ja lyhytaikaisten sijoitusten lisäys (+) vähennys(-)	3	11	- 92	- 30	- 14
Rahat ja lyhytaikaiset sijoitukset kauden alussa	206	274	301	315	315
Rahat ja lyhytaikaiset sijoitukset kauden lopussa	209	285	209	285	301

TUNNUSLUVUT

	30.09.99	30.09.98	31.12.98
Tulos/osake, EUR	-0,09	0,90	1,37
Oma pääoma/osake, EUR	8,34	8,56	8,88
Oman pääoman tuotto (ROE), %	-1,4	14,4	16,1
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE), %	2,0	15,7	16,5
Omavaraisuusaste, %	42,4	43,3	45,4
Nettovelkaisuusaste, %	36,5	16,9	14,6
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	135 823	135 826	135 826

VASTUUSITOUMUKSET

	30.09.99	31.12.98
	Milj. e	Milj. e
Vastuut omasta velasta	2	6
Muut pantit ja sitoumukset	15	15
Vastuut ja takaukset osakkuusyhtiöiden puolesta	1	1
Takaukset muiden puolesta	3	6
Leasing-sitoumukset	119	123

JOHDANNAISSOPIMUSTEN SOPIMUSMÄÄRÄT

	30.09.99	31.12.98
	Milj. e	Milj. e
Termiinisopimukset	591	1 256
Koronvaihtosopimukset	117	129
Koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimukset	69	50
Valuutanvaihtosopimukset	201	194
Optiosopimukset	38	34

KÄYTETYT VALUUTTAKURSSIT

	1-9/99	1-9/98	1-12/98	30.09.99	30.09.98	31.12.98
USD (Yhdysvaltain dollari)	1,0738	1,0928	1,1126	1,0665	1,1663	1,1667
SEK (Ruotsin kruunu)	8,7303	8,6799	8,8347	8,7235	9,1473	9,4874
GBP (Englannin punta)	0,6661	0,6624	0,6719	0,6475	0,6856	0,7055
CAD (Kanadan dollari)	1,6003	1,5975	1,6461	1,5652	1,7685	1,8061

LIIKEVAIHTO LIIKETOIMINNOITTAIN

	7-9/99	7-9/98	1-9/99	1-9/98	10/98 - 9/99	1-12/98
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Kuitu- ja paperiteknologia	354	426	1 138	1 460	1 627	1 949
Automaatio- ja säätöteknologia	136	140	415	421	592	597
Koneteknologia	259	266	816	894	1 133	1 211
Liiketoimintojen välinen laskutus	- 17	- 16	- 54	- 46	- 70	- 62
Metso yhteensä	732	816	2 315	2 729	3 282	3 695

KERTALUONTEISET KUSTANNUKSET LIIKETOIMINNOITTAIN

	7-9/99	7-9/98	1-9/99	1-9/98	10/98 - 9/99	1-12/98
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Kuitu- ja paperiteknologia	-4,6	0,0	-4,6	0,0	- 4,6	0,0
Automaatio- ja säätöteknologia	-1,2	0,0	-1,2	0,0	- 1,2	0,0
Koneteknologia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Konsernihallinnon kustannukset ja muut	-8,6	0,0	-8,6	0,0	- 8,6	0,0
Metso yhteensä	-14,4	0,0	-14,4	0,0	- 14,4	0,0

Kertaluonteisina kustannuksina on raportoitu kuitu- ja paperiteknologiaan, automaatio- ja säätöteknologiaan sekä konsernihallintoon liittyviä fuusio- ja saneerauskustannuksia.

LIIKETULOS LIIKETOIMINNOITTAIN

	7-9/99	7-9/98	1-9/99	1-9/98	10/98 - 9/99	1-12/98
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Kuitu- ja paperiteknologia	-10,7	18,9	-25,6	81,3	4,6	111,5
Automaatio- ja säätöteknologia	2,8	8,5	8,2	13,7	32,0	37,5
Koneteknologia	9,9	23,1	38,9	85,0	62,0	108,1
Konsernihallinnon kustannukset ja muut	-12,1	-3,5	-30,2	-8,5	-31,5	-11,1
Metso yhteensä	-10,1	47,0	-8,7	171,5	67,1	246,0

SAADUT TILAUKSET LIIKETOIMINNOITTAIN

	7-9/99	7-9/98	1-9/99	1-9/98	10/98 - 9/99	1-12/98
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Kuitu- ja paperiteknologia	288	468	1 155	1 298	1 575	1 718
Automaatio- ja säätöteknologia	128	140	422	439	571	588
Koneteknologia	270	264	849	912	1 107	1 170
Liiketoimintojen väliset saadut tilaukset	- 19	- 18	- 54	- 60	- 71	- 77
Metso yhteensä	667	854	2 372	2 589	3 182	3 399

HENKILÖSTÖ LIIKETOIMINNOITTAIN

	30.09.99	30.09.98	31.12.98
Kuitu- ja paperiteknologia	10 626	10 996	10 807
Automaatio- ja säätöteknologia	4 358	4 590	4 440
Koneteknologia	7 224	7 621	7 535
Muut	137	282	282
Metso yhteensä	22 345	23 489	23 064

VUOSINELJÄNNESTIEDOT

LIKEVAIHTO LIKETOIMINNOITTAIN

	7-9/98	10-12/98	1-3/99	4-6/99	7-9/99
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Kuitu- ja paperiteknologia	426	489	362	422	354
Automaatio- ja säätöteknologia	140	177	123	156	136
Koneteknologia	266	317	260	297	259
Liiketoimintojen välinen laskutus	- 16	- 16	- 14	- 23	- 17
Metso yhteensä	816	967	731	852	732

LIIKETULOS LIKETOIMINNOITTAIN

	7-9/98	10-12/98	1-3/99	4-6/99	7-9/99
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Kuitu- ja paperiteknologia	18,9	30,2	-8,1	-6,8	-10,7
Automaatio- ja säätöteknologia	8,5	23,8	-2,3	7,7	2,8
Koneteknologia	23,1	23,1	10,6	18,4	9,9
Konsernihallinnon kustannukset ja muut	-3,5	-1,3	-9,6	-8,5	-12,1
Metso yhteensä	47,0	75,8	-9,4	10,8	-10,1

SAADUT TILAUKSET LIKETOIMINNOITTAIN

	7-9/98	10-12/98	1-3/99	4-6/99	7-9/99
	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e	Milj. e
Kuitu- ja paperiteknologia	468	420	378	489	288
Automaatio- ja säätöteknologia	140	149	157	137	128
Koneteknologia	264	258	300	279	270
Liiketoimintojen väliset saadut tilaukset	- 18	- 17	- 21	- 14	- 19
Metso yhteensä	854	810	814	891	667

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Tulos/osake:

Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja
- verot +/- vähemmistön osuus tuloksesta
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin vuoden aikana

Oma pääoma/osake:

Oma pääoma
Osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE), %:

$$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$$

Oman pääoman tuotto (ROE), %:

$$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %:

$$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakat}} \times 100$$

Nettovelkaisuusaste, %:

$$\frac{\text{Korollinen nettovelk}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$$

Metso Oyj
Konsernihallinto
Fabianinkatu 9 A
PL 1220
00101 Helsinki
Puh. 020 484 100
Fax 020 484 101
www.metsocorporation.com

TIETOA OSAKKEENOMISTAJILLE

Mikäli osoitetietonne muuttuvat, pyydämme Teitä ystävällisesti tekemään kirjallisen ilmoituksen sen pankin konttoriin, jossa arvoosuustiliänne hoidetaan, tai jos tilinne on Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä niin osoitteeseen:

Suomen Arvopaperikeskus Oy, PL 1260, 00101 Helsinki
(ilmainen asiakasneuvonta ma-pe 9-16, puh. 0800 180 500).

Kiitos.